

Dosarul nr. 2ra-579/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Burlacu împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” și Nataliei Aftenii, intervenient accesoriu Alexandru Cucerov cu privire la încasarea restanței, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și s-a menținut hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 03 noiembrie 2017, Ecaterina Burlacu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” și Nataliei Aftenii, intervenient accesoriu Alexandru Cucerov cu privire la încasarea restanței la despăgubirea de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a relatat că la 09 iunie 2017, Natalia Aftenii deplasându-se cu automobilul de model ”Volkswagen Passat” cu n/î XXXXX, pe traseul mun. Chișinău str. Decebal-Gagarin, a ignorat culoarea roșie a semaforului și în rezultat a tamponat și deteriorat autoturismul „Kia Sorento” n/î XXXXX, condus de Tatiana Burdea, care îi aparține cu drept de proprietate.

Reclamanta a menționat că culpabilă de comiterea accidentului a fost recunoscută Natalia Aftenii, care dispunea de asigurarea obligatorie, conform contractului de asigurare a mijloacelor de transport RCAI-002899625 din 14 februarie 2017, valabil până la 13 februarie 2018, încheiat între Caraman Roman și pârâta SA „Moldasig”.

La fel, a indicat că despre cazul asigurat SA „Moldasig” a fost informată imediat, în vederea executării obligațiilor contractuale și achitării despăgubirii de asigurare.

În aceeași ordine de idei a precizat și faptul că mijlocul de transport „Kia Sorento” n/î XXXXX, a fost procurat din Salonul KIA MOTORS. Acest fapt se confirmă prin contractul de vânzare-cumpărare nr.09-03/15 din 27 martie 2015 și se află în perioada de garanție pe termenul de 7 ani. Iar, potrivit actului de confirmare a garanției nr.121 din 06 octombrie 2017 mijlocul de transport menționat urmează a fi reparat exclusiv la Dealerul Oficial al Companiei „Auto Frame-FM” SRL.

Respectiv, în acest sens mijlocul de transport a fost prezentat companiei „Auto Frame-FM” SRL pentru evaluarea pagubei cauzate, în urma accidentului rutier din 09 iunie 2017. Compania a evaluat paguba în mărime de 345427 de lei, iar factura nr.ASC0000346 din 16 august 2017 și toate actele necesare au fost prezentate SA „Moldasig”.

Totodată, a subliniat că la solicitarea sa, de către SRL „Exauto-Plus” a fost întocmit Raportul de evaluare a pagubei №2113/08A din data de 25 iulie 2017, în care se menționează că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului „Kia Sorento” n/î XXXXX, constituie 327773,26 lei.

Ecaterina Burlacu a punctat că la 27 septembrie 2017, a recepționat răspunsul SA „Moldasig” nr. 3342, în care era indicat că accidentul a fost recunoscut caz asigurat, însă suma despăgubirilor propusă a fost esențial diminuată. Astfel, fiindu-i propusă pentru achitarea despăgubirilor produse în urma accidentului rutier din 09 iunie 2017, suma de 163063,70 lei.

Cu suma propusă nu a fost de acord și s-a adresat cu o notificare în adresa SA „Moldasig”, care a fost recepționată la 05 octombrie 2017 și înregistrată sub numărul 4389, însă la care nu a primit nici un răspuns, ceea ce presupune că pârâta refuză să achite suma solicitată.

Reclamanta a menționat că toate acțiunile întreprinse de soluționare a litigiului pe cale amiabilă au eșuat, pârâta nu reacționează în nici un mod în vederea onorării obligațiilor, iar motivele refuzului sunt neîntemeiate.

Ecaterina Burlacu a solicitat încasarea din contul SA „Moldasig” a sumei de 327773,26 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Ecaterina Burlacu a depus mai multe cereri de concretizare a pretențiilor, ultimele solicitări fiind încasarea în mod solidar din contul SA „Moldasig” și Nataliei Afteni restanța la despăgubirea de asigurare în sumă de 70223,27 de lei, penalitatea în mărime de 16172 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 13985 de lei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în sumă de 9833,20 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 5000 de lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei în sumă de 2100 de lei, cheltuieli pentru citarea pârâtei în mărime de 172,45 de lei și 120 de lei pentru obținerea informației de la ÎS CRIS „Registru”.

Prin hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Ecaterina Burlacu și încasate din contul SA „Moldasig” în beneficiul Ecaterinei Burlacu sumele de 70223,27 de lei cu titlu de restanță la despăgubirea de asigurare datorată, 16172 de lei cu titlu de penalitate legală de întârziere, 13985 de lei cu titlu de dobândă legală de întârziere și 17225,65 de lei, iar în total suma de 117605,92 lei. A fost respinsă acțiunea în partea înaintării față de copârâta Natalia Aftenii, ca fiind neîntemeiată.

La 04 iulie 2018, SA „Moldasig” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea parțială a hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii doar în partea cheltuielilor de judecată admise proporțional sumei achitate în cadrul procesului de către societate.

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de SA „Moldasig” și menținută hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

În susținerea poziției date, instanța de apel a opinat că, prima instanța corect a determinat raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele probelor prezentate, astfel, concluzia admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată înaintată de Ecaterina Burlacu fiind una justă, iar hotărârea emisă este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La fel, Colegiul a considerat justă și concluzia instanței de fond precum că, SA „Moldasig” urmează să-i achite Ecaterinei Burlacu restanța la despăgubirea de asigurare datorată în mărime de 70223,27 de lei, or, mărimea prejudiciului real cauzat autovehiculului „Kia Sorento” n/î XXXXX evaluat de către dealerul oficial al producătorului de autovehicule „KIA” în Republica Moldova SRL „Auto Frame-FM” constituie suma de 345427,50 de lei, iar de evaluatorul independent SRL „Exauto-Plus” 327773,26 de lei.

În aceeași ordine de idei, a menționat că conform Raportului de expertiză judiciară nr.170 din 12 februarie 2018, costul reparației automobilului „Kia Sorento” n/î XXXXX este de 338063 de lei, ceea ce constituie o valoare apropiată de cele stabilite anterior de SRL „Auto Frame-FM” și SRL „Exauto-Plus”. Astfel, mărimea prejudiciului real cauzat este în diapazonul 327000 - 345000 de lei, diferența dintre cuantumul minim și maxim constituind în jur de 5%. Prin urmare, se atestă incontestabil că, actul de evaluare cost-reparație nr.18884 din 25 septembrie 2017, întocmit de către SRL „General Expert”, este lipsit de relevanță și reprezintă un calcul teoretic fără a se baza pe prețurile reale, fiind în discordanță esențială față de evaluatorii inclusiv independent și expertul judiciar (f.d.145, Vol.I).

Totodată, instanța ierarhic inferioară a relevat că SA „Moldasig” și Alexandru Cucerov, la data de 15 septembrie 2017 au semnat un acord, prin care au convenit mărimea pagubei la suma de 255000 de lei.

De asemenea, a reținut că SA „Moldasig” a efectuat plata în mărime de 164694,33 lei, pagubă suplimentară constatată în baza procesului-verbal de constatare a pagubei (suplimentar) nr. D/RCA/17-1210 din 14 decembrie 2017 (f.d.81, Vol.I), ulterior fiind efectuată o plată suplimentară în mărime de 89974,13 lei la data de 13 aprilie 2018 (f.d.152-153, Vol.I).

Astfel, reieșind din achitățile realizate ale despăgubirii de asigurare, SA „Moldasig” a efectuat plăți în sumă totală de 257549,99, respectiv, suma penalității pentru încălcarea termenului de plată constituie 16172 lei, după următoarea formulă de calcul: $0,1 \% * \text{perioada } 10 \text{ octombrie } 2017 - 12 \text{ aprilie } 2018$ * suma neachitată de 87424,14 este egal cu 16172 lei, penalitatea fiind calculată numai până la data când SA „Moldasig” a atins plafonul sumei recunoscute în mărime de 255000 de lei.

Prin urmare, instanța de fond corect a calculat penalitatea din suma 87424,14 lei, și care constituie suma de 16172 de lei, și dobânda de întârziere pentru încălcarea termenului de plată în mărime de 13985 de lei.

În acest sens, instanța de fond corect a relatat că este contrar situației și nu poate fi luat în considerație actul de evaluare cost - reparație nr. 18884 prin care SA „Moldasig” a propus spre achitare suma despăgubirii de asigurare în sumă de 163063,70 lei, în baza a trei conturi de la unitățile de specialitate, pentru repararea automobilului „Kia Sorento” n/î XXXXX, și acordul nr. D/RCA/17-1210 din 15 septembrie 2017, încheiat între Cucerov Alexandru și SA „Moldasig”, or, acesta nu are valoarea de lucru judecat conform art. 123, 122 Cod de procedură civilă, deoarece nu a fost confirmat în mod separat de instanță, în modul prevăzut de art.487-490 din Cod de procedură civilă, introdus prin Legea nr. 211/2016.

Astfel instanța de apel a constatat că argumentele invocate în apel nu pot fi reținute, deoarece se axează asupra circumstanțelor, care au fost stabilite și elucidate pe deplin de către instanța de fond, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material, motiv din care apelul declarat de către SA „Moldasig” urmează a fi respins și menținută în vigoare hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 18 ianuarie 2019, SA „Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea încasării despăgubirii de asigurare în mărime de 70223,27 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 17225,65 de lei și penalitatea în mărime de 17172 de lei, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii în privința cheltuielilor de judecată proporțional sumei despăgubirii achitate în cadrul procesului doar către SA „Moldasig”.

În motivarea recursului, recurentul a indicat dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care o consideră ilegală, și pasibilă casării.

În susținerea poziției date, a relevat că motivarea deciziei contestate este neîntemeiată, abuzivă, examinată superficial și evaziv, fără a fi apreciate corect probele și temeiurile legale înaintate, or, circumstanțele importate pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

În aceeași ordine de idei a relevat că instanța ierarhic inferioară a dat o soluționare greșită speței, or, ultima nu a ținut cont de dispozițiile art.130 Cod de procedură civilă, dar și art. 22 alin.(1) și (5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu modificările ulterioare.

Astfel, a conchis că instanța ierarhic inferioară nu dispunea de temeiuri de drept în baza cărora ar fi putut încasa suplimentar o diferență de despăgubire de asigurare, precum și a dobânzilor de întârziere sau penalități.

La fel, recurentul și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței și în privința încasării penalității și dobânzii de întârziere, or, aceasta din urmă, în opinia sa contravine dispozițiilor art.19 alin.(2) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006.

În susținerea opiniei date a menționat că cererea privind reclamarea cazului asigurat a fost înaintată la 05 iulie 2017, cumulativ fiind depuse mai multe cereri de reclamare a defectelor inclusiv până în decembrie 2017, dată când a fost întocmit ultimul proces-verbal de constatare a pagubei privind declararea defectelor ascunse

(14 decembrie 2017) în timp ce SA „Moldasig” achită prima transă a despăgubirii în avans la data de 09 octombrie 2017. Mai mult ca atât, acordul din 15 septembrie 2017, încheiat între părți nu statuează careva penalități sau dobânzi, fapt omis de către instanță în motivarea hotărârii.

În final, SA „Moldasig” a concluzionat că instanța de apel nu a examinat integral și luat în considerație toate probele și circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei. Astfel, circumstanțele menționate pot fi considerate ca motive întemeiate de admitere a prezentei cereri de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 noiembrie 2018 și publicată pe pagina web a instanței de apel la 03 decembrie 2018.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de SA „Moldasig” la 18 ianuarie 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SA „Moldasig”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SA „Moldasig”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Moldasig”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat